

ALBINA.

Esse detrei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, candu o cõla întreaga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul impregiurãrilor.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu întregu	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " " "
" patraru	2 " " "
pentru Romania'a si strainetate:	
pe anu întregu	16 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " " "
" patraru	4 " " "

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespundinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiune **Josefstadt, Langegasse Nr. 43**, unde suntu a se adresã si corespundintiele, ce privescu Redactiunea, administratiunea sau speditur' a cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuñcie si alte comunicatiuni de interesu privatu — se raspunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretu scadutu. Pretulu timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

Apelu cãtra intieligintia' a nationale din partile Ungariei si ale Banatului.

Miscãrile pentru alegeri la diet'a vitõria s'au inceputu si decurgu pretotindenea cu o interesare seriõsa si generale.

Vedemu tõte partitele prin tõte partile adunandu-se in dese conferintie, organizandu-se si desfasiurandu-si tõta activitatea pentru o întrecere, o lupta nobile, constitutiunale.

Numai partit'a natiunalitatiloru din patria, si a nume partit'a nõstra natiunale — nu s'a servitu inca de acestu dreptu constitutiunale, nu s'a organizatu inca si inca n'a inceputu a-si desfasiura activitatea solidaria, omnilateralã; — macar cã abie põte se esiste partita de interese, de aspiratiuni si de lipse atatu de mari si legitime casi ale ei.

Fiindu deci cã timpul alegeriloru se apropia, servindu-me si eu de dreptulu ce trãbue se-lu dee cetãtieniloru liberi ori-care constitutiune ce-si pretinde acestu nume, urmandu totu o data provocatiunei ce mi se fece din partea mai multoru domni natiunalisti, mi-iãu libertate a invitã pre stimat'a intielegintia natiunale, sãu din partile mai indepartate, pre reprezentantii increditi ai ei si ai poporului, la o *adunare si conferintia frãtãscã publicã*

in Temisiõra

pre diu'a de 26 ianuaru / 7 februaru 1869. nainte si dupa mediadi.

Ca programu recomendu din partemi:

1. *Constituirea adunarei prin alegerea unui presiedinte si unui notariu sãu reportore.*

2. *Comunicarea de pareri intru interesulu causei nationale si despre mediõcele de a-lu aperã si naintã la ocaziunea alegeriloru pentru dieta.*

3. *Combinari si aducerea de decisiuni in ambele parti.*

Domnii, cari vor avã zelulu si bunetatea de a se infatisiã, sunt rogati a se insinuã la dlu avocatulu Stefanu Adamu, unde vor rescã localitatea adunarii.

Sambeta in presãr'a adunarei se va tienã in cas'a familiei nõstre, in cetate, facia de põrt'a fabriculu, o conferintia privata pregãtitõria, a carea sunt pofiti toti cei ce se vor fi aflandu pre acelu timpu in Temisiõra.

Verpeleth in 8/20 ianuaru 1869.

Antoniu Mocioni m. p.

Viena 11/23 jan. 1869.

Deschiderea dietei ungueresci se va intemplã, precum se vorbesce, la 3 apr. Cu positivitate nu se sciã anca nemica in asta privintia, cãci rescriptulu regescu are se apara numai preste cateva dile. Atat'e e securu, cumca timpul miscãminteloru electorali este fõrte naintatu, dar romanii mai nemica n'au facutu in asta privintia pana acum'a.

Cunõscemu mediõcele cele mari ce stau la despusetiunea contrãriloru nostri; ne uimimu si ne inspaimentãmu de multimea acestoru mediõce, — si totusi in locu d'a le combate, noi stãmu in nelucrare, stãmu cu manile in sinu acceptandu se ni cada mur'a in gura, fora ca s'o meritãmu prin ustanãla nõstra.

Astadi publicãmu in fruntea foii nõstre unu apelu ce se adresãza intieligintiei nationale. Credemu cã rezultatulu va fi atatu de eclatante, pre catu de intetitõria este necesitatea unei adunantii

a intieligintiei nõstre, si pre catu de tare seimu sentiã acãsta necesitate.

Se fie acestu apelu de bunu auguriu, dupa care se potemu publicã o suma de apele prin cari singuratecii barbati intieliginti si singuratecii deputati se conchiame meetinge natiunale pentru a se consultã despre caus'a comuna si respective pentru a-si dã repõrte despre activitatea loru. Se vedemu meetinge generali si meetinge locali, meetinge de ale intieligintiei si de ale poporului, se vedemu apele singuratece si colective, cu unu cuventu: se vedemu interesare generala si miscãminte multilaterali, caror'a inse se nu lipsesca armonia aspiratiuniloru: dorulu d'a scõte natiunea nõstra din starea ticalõsa in carea o aruncara domnii situatiunei, si a o nãltiã la puseitiunea ce-i compete dupa dreptulu eternu si in virtutea contributiuniloru de sange si de avere.

Astfelu, candu poporulu va intimpinã pretotindene prelegeri publice in cari barbati lui de incredere se-i vorbesca despre suferintiele ce-lu apesa, caus'a acestoru suferintie, despre drepturile ce-i competiescu, atunci se va luminã poporulu nostru si mai multu, atunci dar numai atunci va fi capace se-si esprime mai tare si cu graiu mai nãltu dorintiele sale natiunale.

Neci unu fostu mandatariu alu natiunei se nu trãesca in credintia cã popularitatea lui ar face de prisosu asemenea prelegeri. Astfelu de credintia ar fi pecatu contra natiunei, ar fi o amagire de sine cãci neci o popularitate nu e atatu de tare ca se nu põta recã.

Èca unu essemplu in portarea lui Colomanu Tisza, despre care vorbesce corespundintia nõstra din Dobritinu. Nesmintitu cã daca cineva este securu despre realegerea sa, apoi Tisza põte se fie la dobritinenii sei. Elu totusi fece raportu, desã alegatori lui cetescu destule diurnale.

De ce ai nostri se nu faca de asemenea? si daca nu facu, va fi õre mirare daca acusi, cutare tieranu romanu, in fatia urnei de votare, neluminatu de ajunsu, va stã la indoiãla nesciindu in care parte se-si dee votulu seu?

Une ori se dice ici colã: „cati-va din poporu au fostu amagiti de contrãrii nostri.“ Ore numai õmeni necarturari din poporu se amagescu? ba se amagescu si carturarii candu credu cã potu se castige ceva fora de sudõre!

La lucru dar, ca se nu ne rusinãmu de ceea ce vom castigã, cãci va fi castigatu cu titlulu celu nobilu alu sudorii nõstre! —

Trecendu la politic'a esterna, pentru acum nu se gasescu evinẽminte de ceva importantia mare. Declaratiunea conferintiei europene in caus'a conflictulu turco-grecescu s'a pornitu catra Aten'a, de unde respunsulu numai in septeman'a venitõria va potã sosã.

Despre alegerile pentru dieta.

IV.

(*) Am spusu cã — ce felu este opositiunea nõstra natiunale si cum difere ea de opositiunile magiare. Se spunemu acum'a: ce atientimu noi prin opositiunea nõstra, si daca acãst'a este de lipsa si folositiõria? — pentru cã avem totu interesulu, ca alegatori nostri, candu este se mãrga la urna, se se scia orientã in tõte privintiele catu mai deplinu.

Noi romanii, celu mai vechiu poporu in acãsta patria, noi, dupa magiari, cei mai numerosi, noi, cari am ajutatu a

intemeiã si a conservã acãsta patria, pentru carea am sangeratu de o mfiã de ori, fora se-i fimu fostu vr'o data tradatori, si pre care si astadi o sustienemu cu sudorile si scumpu sangele nostru, noi atientimu si pretindemu recunõscerea nõstra ca factore publicu, cu natiunea magiara intru tõte d'o potriã indreptatitu in statu; pretindemu ca prin lege se ni se dee si garanteze ceea cã ni compete dupa trecut; dupa sarcinele ce portãmu si dupa dreptulu eternu; pretindemu, ca — fiindu cã nu suntemu nici nemti, nici magiari, ci *romani*, statulu se ne recunõsca de romani, de natiune romana, cu interese de esistintia si cultura romana, cu dreptulu d'a custã si d'a ne desvoltã in statu noi de noi si pentru noi, cu limba nõstra, cu cu literatur'a nõstra si cu scõtele si bisericile si oficiile nõstre publice, de sus pana diõsu, era nu ca acum si pana acum'a, din gratia si bunavointia candu a nemtiloru si candu a magiariloru ca unelte ale loru, pentru scopurile loru.

Ast'a este ce atientimu si pretindemu noi, ce credemu cã atientesce si doresce totu sufletulu romanescu luminatu si nestrucatu; atientimu si pretindemu acãst'a pre tõte calile legali, ori unde ni-e iertatu a ni deschide gur'a; acãst'a au atientitu si pretinsu deputatii nostri natiunali prin proieptulu loru de lege in caus'a natiunalitatiloru si a limbeloru patriei. Dar tõte partitele magiare din dieta cu regimulu dimpreuna, si tõte organele publice ale magiariloru de veri-ce partita ar fi ele, ni respingu categoricu in totu cuprinsulu loru acele pretensiuni natiunali, si ni infãra cele mai sacre aspiratiuni ale nõstre de incompatibili cu întregitate, ba chiar cu esistintia patriei, si se punu toti cu totii pre basea unitatei natiunale ungueresci, decretandu-ne si tienendu-ne pre noi pre toti de parti integrante ale natiunei magiare, adeca in vietia publica de — *magiari*, destinati a fi si a traã, a asudã si sangerã ca *magiari*, pentru interesele magiare, pentru stepanirea loru, pentru istoria si pentru gloriã loru!

Ast'a este basea cardinale, principiulu fundamentale alu întregu magiarismulu modernu, alu politice si sistemei de astadi ungaro-austriace.

Deci — dupa ce cele mai seriõse si agere, mai loiale si patriotice argumente ale nõstre, si ale deputãtiloru nostri in dieta, nu fusera in stare a capacitã si induplecã macar pre unu sufletulu de magiaru pentru pretensiunile nõstre si dupa ce noi sentimu si suntemu convinsi, cã renunciarea din parte-ne la acele pretensiuni si aspiratiuni natiunali ar fi *mõrte natiunale* si inca *mõrte rusinõsa*: ca la õmeni cu sentiu de vietia si de onõre — ce ni remane a face, de catu — a nutrã totu acele-si aspiratiuni, a atientã si a pretinde totu acele-si drepturi, totu mai vertosu si mai seriosu, cu poteri totu mai multe si mai incoredate, si pre catu depinde de la noi, si este permis dupa lege, a afirmã si a observã interesele natiunali ori unde, la veri-ce ocaziune si cestiune in vietia publica; adeca a face si noi casi magiarii, din tõta cestiunea, din totu obieptulu vietiei publice, a face interesu si cestiune natiunale.

Ast'a este logic'a sãu consecintia naturale, nu numai naturale, ci si *probata practica*; nu esiste altu modu, alta pasire sãu politica d'a-si afirmã, aperã si eluptã o natiune drepturile sale atacate sãu confiscate, nu existe casu in istoria, ca unu poporu, o natiune, facia de apesatori, altu felu se-si fia castigatu recu-

nõscerea si respectarea drepturiloru sale naturali, de catu prin astfelu de pasire si portare, adeca prin — *opositiune vertõsa si consecinte*; cãci — dõra nici mai e lipsa a spune cã astfelu de pasire si portare este aceea ce numimu cu terminulu tehnicu — „*opositiune*.“

Èca-ve intielesulu si totodata necesitatea evidinte si absoluta a opositiunei nõstre natiunali!

Acãsta opositiune, resoluta, generala si activa, dupa istoria, dupa priceperea si convingerea nõstra, este atatu de *absolutu necesaria*, in catu noi nu portãmu nici cata indoiãla d'a afirmã, cã — caus'a principale a decaderei nõstre natiunali in trecut, in propriele nõstre patrie strabune, adeca caus'a, pentru carea maioritãva absoluta a romaniloru in Transilvania de vr'o patru-cinci secli incõci deveni trasa impinsa, tunsã si mulsã, dripitã si infamã batjocurita de nescari minoritati straine; caus'a pentru carea romanii din Banatulu temisianu, ei cei ce pana si sub turci mai numai singuri stepaniau acãsta frumõsa si manõsa tiãra, dupa alungarea turciloru, totu mereu fusera despoiatu de privilegiele loru natiunali si de pamentulu loru, si eutropiti de colonistii suabi, si apoi venduti cu totu cu mosiele loru veneticiloru de totu nẽmulu, caus'a pentru carea romanii nostri cei eroici din Marmat'ã si Satu-mare si Cetatea de pãtra si Selagiu ajunsera p'acã a-si perde si limb'a si legea stravechia, asemenea cei din partile Crisiului si Tisei se prefacura parte mare in magiari, era cei din Bucovina in nemti, lesi si ruteni, — *caus'a principale a fostu lipsa de spiritulu de opositiune*.

Dar acãsta lipsa, spre mare mangaiere a nõstra, n'o potemu constatã atatu in poporu, catu mai vertosu in — conducatoriã poporului.

Si vedemu pre fruntasii poporului, acusi-acusi paresindu poporulu propriu si trecendu — candu la calvini candu la papistasi, candu la magiarismu, candu la germanismu, candu la slavismu; era pre betulu poporu paresitu, lu vedemu apoi gemendu in catusiele strainiloru, desperandu si — isbucnindu in opositiune cruda, in proteste sangerõse si nefericite; lu vedemu sacrificandu dieci si dieci de mii din numerulu seu pentru a espia si reparã tradarea conducãtoriloru sei!

Nu, nu chiar poporulu este, carele n'are sentiu de esistintia de chiamarea si demnitatea sa natiunale, nu poporulu carele n'ar fi capace d'a-si cuprinde interesulu seu natiunale si n'ar fi gat'a la opositiune si sacrificie; nu poporulu este carele pentru nisce folõse m'ci, personali, trecãtorie, pentru unu blidu de linte se se venda vamesiloru si fãriseiloru, nu, ci unii fii ai lui denaturati, pre cari sãu elu insusi, amagitu de vicleniã loru, 'si i-a pusu, sãu strainii contandu pre misieliã loru, i-au datu de conducatori, aceia au fostu pururea si mai sunt in parte mare si astadi caus'a nefericirei, caus'a umilirei nõstre natiunali!

Cu unu cuventu: facia de apesari si impilari politice si natiunali — opositiunea este *uniculu remediũ*.

Poporulu, natiunea necapace de opositiune, n'are conditiunea esentiala de esistintia publica, si nici candu nu se va emancipã de jugulu supremãtiei si domnirii straine, era emancipata prin altii, pururea si-va perde libertatea.

Intielegintia poporului este sufletulu poporului, si prin urmare ea este chiamata, este detõria a desvoltã si a

sustiené opositiunea facia de apesatori poporului si a natiunalitatii lui; care intieligintia séu parte din ea nu este capace a-si cuprinde acésta sublima chiamare si a-si implini acésta santa detorintia, aceea nu merita numele de intielegintia natiunale, éra care se aliéza si face cauza comuna cu suprematisatorii si apesatorii, este nefidele, este — direptu séu indireptu — *trudatória intereselor natiunali*.

Consecintiele practice le vom deduce alta data.

Cernăuți în 4 ianuarie 1869.

(Miscamintele rutenismului în Bucovina). Inca de asta tómnă vedem pre cativa preuti, portandu-se cu o lista de subscriptiune pentru infintiarea unei réuniuni de lep-tura ruténa în Cernăuți, numinda „Cetalnitia“; inse precum ne convinseram, pana în prezentu a sporitu putienii ostentéa lor, si între cele 30 pana la 40 de subscriptiuni figuréza pe list'a respektiva mai multe de ale strainilor veniti în tiéra, adeca ale unor ruteni preuti, amplotiati si invetiatori din Galit'a, de catu ale pamentenilor bucovineni.

Se vede dara cà ide'a, de a infintiá în Bucovina o „cetalnitia ruténa“, este straina si nepopulara în opiniunea publica; mai multu inse de cum acelu momentu, va se dica curiositatea generala despre motivele unei atari întreprinse, de órace audim pre unii altii întrebându-se: daca ide'a „cetalnitiei rutene“ nu este cum-va o floricea resarita în aerulu nou infintiatiului consulatu rusescu? séu daca propagand'a catholicismului ruténu din Galit'a, carea de unu timpu în cóci s'a inhototatu în velulu natiunalitatii rutene, nu a orbitu cum-va pre unii altii dintre preutii nostri ortodoci spre a-si face din ei instrumintele sale? séu daca iesuitismulu si fanarismulu, cari, precum se pare, si-detera manele, spre a cefectui divisa: „Divide et vinces“, nu atientescu a somená galceve, prin cari ruinandu moral-minte poporatiunea indigéna, se radice flumura unei natiunaleitati nóue în Bucovina?

Presupunérile acestea, desí supriindiatóre, se paru a nu fi supte din degete, ci basate pe nescari mominte, pe lucruri cunoscute, buna óra ca acelea, cà unii dintre bucovineni, preuti si mireni, au placerea de a conversá adese cu consulatu rusescu; cà de dupa spatele celor'a ce se pórtá cu list'a de prenumeratiune pentru „cetalnitia ruteana“, stau cati-va preuti si invetiatori ruténo-catolici; cà mai cu séma în Cernăuți se cërta dejá polonii cu nemtii pentru primatul natiunale, etc.

Pre catu scim, colon'a intielegintiei romane, de carea se tiene nobilimea, amplotiati invetiatorii si preutii cu unele esceptiuni mice, nu ié naci notitia despre întreprinsa pentru infintiarea „cetalnitiei rutene“, si anume din simpl'a cauza, pentru cà o privesce de o plan-ta esotica, carea naturalminte nu póte prosperá în aerulu unui pamentu romanescu, în mediloculu unei poporatiuni, consciute de originea sa natiunala romana. De ar fi de privitu lucrulu acest'a numai din punctulu de vedere natiunale, am dice si noi pe óra lui Gamalielu: cà se nu bage séma nimene de „cetalnitia ruténa“, càci fiindu acestu lucru naturalu, adeca dela Ddieu, nu se va împiedecá, éra de este elu naturalu, adeca fortiatu prin o politica vicléna a ómenilor, singuru de sine se va respí. Dara considerandu, cà întreprinsa respectiva, între impregiurarile interne si pentru vecinetatea cu elementulu ruténu din Galit'a, are si unu reflectu confesiunale, daunosu pentru ortodocia; si cumpenindu, cà daunele confesiunale, adese ireparabile, potu se evina si fara de cele natiunale; ar fi o indiferentia imputabila, o omisiune pecaminósa, a tacé, séu celu putienii a nu atrage atentiunea fundatorilor si apostolilor „cetalnitiei rutene“ la pericoli, caror'a espunu densii caus'a ortodociei si interesele vitali ale poporatiunii în Bucovina.

Este adeca sciutu si demonstraveru prin acte publice, cà la deslipirea Bucovinei de cea lalta parte a principatulu Moldovei în 1777, si inca vre o dóue trei diecenie dupa aceea, a-fara de hutanii munteni din cele diece comune din ténutul Putilei, toti locuitorii tierii vorbiau numai si numai limb'a romana, séu precum se dicea, moldovenéca. Insi unidintre apostolii de astadi ai rutenismului si-vor aduce a minte, cà atatu pe Ceremusiu, catu si pe Prutu pana la Nistru în tóte comunele, resuná numai asta limba din gur'a poporului,

si cà limb'a romana séu moldovenéca éra cóea, în carea ei în pruncia cereau de mancatu de la mamele lor si-si petreceau cu fratii lor pe caminulu parintescu. Vecinetatea Galit'ei, multimea de diregatori, de servitori si de lucratori, veniti de preste Nistru, si alte impregiurari fatale, pre care nu le mai insirám, fecera, cà în dieceniele urmátorie se latí prin comunele despre Galit'a limb'a ruténa pana la uitarea limbei indigene romane. Inse pentru acésta, precum nu a incetatu poporatiunea din acele comune, de a fi de vitia stramosiéca si a pastrá portulu si tóte datinele natiunale romane; asié nu s'a stinsu din inim'a ei simtiulu, neci din memori'a ei consciintia natiunaleitati romane, ceea ce pe óra deputatulu Tureschi în senatulu imperiale la angagiamentele lui Litvinovicu, metropolitulu ruténu din Galit'a, o marturesce totu tieranulu, candu dice, cà densulu, desí vorbesce rusescu, totusi nu e rusiacu ca cei din Galit'a, ci volochu (romanu). În ochii poporului bucovinénu, insusi în a celuia de pe malulu Nistrului si tiermuri Ceremusului, trecu asia-dara de rusi séu ruteni numai locuitorii de peste Nistru, éra în Bucovina numai cei diece preuti ruténo-catolici cu poporeni lor veniti din Galit'a, si acésta pentru datinele lor, diferite de cele natiunale ale poporatiunii indigene, éra mai vertosu pentru diferentia confesiunala.

Credeamu cà si parintii cei ce se pórtá cu list'a de prenumeratiune pentru „cetalnitia ruténa“, vor recunósce, cumca aceste mominte nu sunt unu resonamentu desiertu, ci lucruri faptime, radecinate în opiniunea poporului ortodocu din Bucovina. Éra de stau lucrurile asiá, se dejudecám cu seriozitate si fara de preocupare, óre în acestu felu de impregiurari, prin infintiarea „cetalnitiei rutene“, carea în ochii poporului trebuie se aiba si unu captiru confesiunale ruténo-catolicu, se va face unu servitiu bisericei dreptredincióse din Bucovina? Si óre ce va dice poporul dreptmaritoriu, audindu, póte si vedendu cà preutii nostri resariteni se aduna împreuna ca cei ruténo-catolici la mésa cetalnitiei a se consultá pe rutenia, ba póte emitu împreuna si niscari prochiamatiuni si brosiure în tiéra? Fara de a mai pomení de unu iesuitismu, care din cea parte póte pré usioru se se furisiescu în „cetalnitia ruténa“, óre prin acésta întreprinsa, si asiá-darandu cu manele preutilor, nu se va derimá celu putienii în ochii poporului paretele confesiunale, ce desparte ortodocia bucovinéna de rutenismulu galitianu? Éra dupa aceea, carea va fi sórtca turmei dreptredincióse din Bucovina? Óre nu cumva asemene celeia din Galit'a în timpulu regatulu Poloniei? Caveant consules rutenismi, ne detrimentum capiat republica ortodoxa!

Audiramu în adeveru, de multe ori pe patronii rutenismului dicendu, cà în preutimea ruténo-catolica din Galit'a s'a desceptatu simtiulu pentru ortodocia cà asiá-dara e de speratu rentórcerea rutenilor la ortodocia, éra nu de temutu alunecarea dreptmaritorilor în castrele catolice rutene. Cei usiori de credintia potu pretiuf astfelu de vorbe, pana ce se vor vedé desamagiti cu totulu. Noi inse, cari scim cà partea cea mai mare de preuti ruteni e aprópe de a intrá insesi în castrele polonilor, noi cari vedem încordările preutilor ruténo-catolici din Bucovina, de a face proseliti prin comunele urbane si rurale, întrebám, cum de vine cà acei diece preuti ruteni încéca feluri de arte pastorale, spre a rapí din oile staurulu nostru ortodocu, dacá între densii e dejá desceptatu simtiulu pentru ortodocia? Portarea acestor preuti este amanetulu celu mai securu pentru scopurile galitianilor cu bucovinenii, asiá-dara ar fi mai logicu si mai consultu, a acéptá, pana ce decanulu ruténo-catolicu cu capelanii soi din Bucovina vor reintrá în senulu bisericei ortodocse si tocmá dupa aceea a crede în seriozitatea vorbelor despre simtiulu pentru ortodocia alu rutenilor din vecinetate, ba si în cadulu acésta a nu uitá de véstea Troianilor cu donulu Danaidiloru.

Pare-ni-se cà între alte motive, din care purcesera fratii nostri spre infintiarea „cetalnitiei rutene“, fu si acéla, ca se împiedece subordinarea eparchiei bucovinene sub mitropoli'a din Sibiu, la carea dupre dis'a lor, ar aspirá clerulu, intielegintia si nobilimea romana. Acelu fantomu dejá a desparutu! Patronii parochiali si intielegintia cu reprezentantii comunali, în adresa lor referitória la regularea afacerilor bisericesci, se declarara

pentru autonomia bisericei bucovinene, neaternate de mitropoliéle din Sibiu si Carlovietu, éra parintele episcopu cu consistoriulu a si autorisatu acea declaratiune prin unu concludu unanimu. Asiá-dara fratiloru rutenisanti, nu aveti mai multu ce ve teme de Sibiu; dara ve lasati si voi de tóte celea, ce ne facu si nóa frica de Leova séu si de Moscú'a.

Éra de cugeta cineva, a fi chiamatu de prevedintia spre latirea si marirea slavismului, magulindu-si cu glori'a unui atare apostolatu, atunci ve asecurám, cà panslavismulu, pe catu de suridietoriu la usia, pe atata de ingroditoriu în casa, are si fara de bucovineni, mfi de organe servitórié, cari cutriera marea si uscatulu, nesciindu a dese unde se-si plece capulu. Lasandu dara acea fatasma magulitória în scirea autorilor si angerilor servitori de pe aiurea, se ne ingrigimú mai bine cu poteri impreunate de vetrele nóstre strabune, ce ne incaldiescu, de mosiele nóstre romane, ce ne nutrescu, de intarirea simtiului genuinu si a consciintiei natiunale stramosiesci în poporu, de scaparea poporului nostru indigénu de seraci'a si demoralizare sociala, éra mai pre sus de tóte de consolidarea bisericei si marirea Sionulu ortodociei în Bucovina; ca atatu monastirile si bisericele marelui Stefanu, si ale altor ctitori, catu si cele nou zidite se nu remana desierte, ci desiertu si de mintiuna se remana cuventulu unui preutu catolicu, care la unu esamenu în scól'a din Rosia dise: „Orientalii în Bucovina au, si totu zidescu biserice mórté, éra noi catolicii urdimu biserice vii.“ Cine are urechi de auditu se audia, si minte de intielesu, se intielega!

Temisóra, 20 jan. st. n.

(a) „*Temesvarer Ztg.*“ *Miscarile pentru alegerea de deputati dietali.* De unu timpu în cóce guvernamental'a nóstra de aici „*Tem. Ztg.*“ a inceputu a luá notitia de corespondintiele mele din „*Albina*“, inse spre nenorocirea ei, ori din nesciintia ori din prisosintia iniméi, totdeun'a mistificá si schimosiesce intielesulu. Mi se pare inse cà-i vine cu greu a combate adeverulu ori cà se rusina a o face în publicu, si de aceea recurge la mistificarile indatinate.*

În nr. ei de la 16 l. c. se apuca cu multa naivitate a satirá corespondintia mea din nr. penultimu alu „*Alb.*“ si imputa cà astfelu de corespondintie nu sunt menite pentru sustinerea fratietatii între natiuni.

Fara se me apuce de polemia, i respundu cà natiunalitatile nu se conturba de adeveru si de dreptate ci dóra numai dd. magiari ori chiar numai „*Tem. Ztg.*“ pentru cà ea n'a indatinatu a cultivá astfelu de plante. Între altele i spunu verde în ochi cà ne-am saturatu de fratietatea d'acú si loialitatea magiariilor, în catu ne-am felicitá fórté dacá ne-ar scapá cineva de dens'a. Ce se atinge de d. Klapka, asemenea spunu în publicu cà romanii si serbii nu-lu voiescu, neci-lu vor alege, pentru cà ei sciu cà acestu omu, cu magiarii de panur'a lui, doresce nemicirea si perirea natiunala a nemagiarilor, ca se póta latí Ungaria pana la Marea négra.

Cu privitu la miscarile în caus'a alegerii de deputati dietali am se reportu cà domineca s'au adunatu, la otelulu „*Paunu*“ toti cati voiescu pe Klapka, unde i-a acéptatu mesele încarcate. Erau cam o suta de persóne, toti diregatori si advocati, si strigau toti „*éljen Klapka*“, mancau si beau cu spesele partitei deákiane séu a regimului ori mai bine disu pe spesele tierii; pentru cà densii recunosc de buna voia si se lauda cà deákistii li-au trimisu 25,000 de fl. *pentru alegerea de deputatu!* Totu odata am intielesu cà de la guvern ar fi venitu o ordinatiune ca se lipsésca din posturile lor pe toti diregatorii cati nu vor votá pentru Klapka. (? Red.)

Mai este unu casu momentosu. Audu cà regimulu, prin capulu comitatulu, ar silí pe dlu adv. At. Ratiu se pasiésca de candidatu la Moravia, contra Il. Sale dlui G. Mocioni. Acésta inca nu s'a adeveritu în fapta, ma este

* În epistola ultima ce ni-ai trimis'o, a fostu rupta copert'a pre langa sigilu, si apoi lipita cu oplate. Daca a cercatu cineva numele corespondintulu, apoi s'a insielatu amaru, càci nu éra însemnatu, i-am spus noi se nu însemne càci lu cunósceamu dejá si càci ni este inca în vilia memoria sórtca epistolóloru de pre timpulu alegerilor din 1865 în otelulu Temisóloru, candu totu d. Kulterer alias Muranjy éra comite supremu. Dar ce se diceamu despre onóra si garantia postelorunguresci? Red.

destulu pentru a servi de exemplu cum stíméza guvernulu si magiarii pe partisanii lor si ce pretensiuni li facu. Nu sunt multiamiti cà li spriginescu în cestuni mai de rondu, ci ceru de la densii ca fara mila se infiga cutitulu chiar în corpulu mamei lor. Éca-nisuintiele, éca fratietatea magiarilor, éca si stím'a ce o dau barbatiloru nemagiari, cati tienu cu densii. Dupa ce se va adeverí acésta, atunci ne vom cugetá la limbagiulu ce trebuie se-lu portámú fatia de d. Ratiu.

Dobritinu, 18 jan. 1869.

(*Colomanu Tisa, corifeulu stangei, naintea alegatoriloru sei.*) Miscamintele electorali sunt la ordinea dilci, deci credu cà nu va fi de prisosu, déca voiu scrié si eu ceva d'aici despre densele, cu atata mai vertosu, càci se atinge de unu membru de frunte alu stangei de medilocu, adeca de renumitulu lor deputatu Colomanu Tisa.

Inca în 8 l. c. se respandi scirea cà în 13 jan. va vení aici numitulu deputatu, a dá alegatoriloru sei séma despre lucrarea sa în diet'a unгурésca, si delocu se fecera pregatiri de intimpinare. În diu'a otarita de demanétia se acatiara flumure magiare pre casi, si pre unde numai incapeau, în catu se parea cà Dobritinulu preste cateva minute are se sbóre.

Dupa médiadi la 3 óre se aduná la statiunea calci ferate catu-va poporu, catra care mai vení si unu banderiu de vre o 50 cai si diregatorii orasiului (sinu cutézanime ne a-i amenintá cà-i va lipsí din diregatoria, pentru cà facu ovatiuni unui opositiunale precum se amenintia la Temisóra. Red.) care de care mai impintenatu si impenatu, éra aculu se despica de tiepetele „*eljenuriloru*“. L'intimpiná unu profesor u cu o cuventare scurta, la care C. Tisa respunde asidere scurtu. Se puse apoi în caruti'a de pompa a orasiului, banderiu deflá, éra pre langa caruti'a padiau unii cu sabia scósa, bagu de séma se nu-lu fure deákistii, dar ca si orasienii se scie cà a sositu, se dedeau salve cu nisce tréscuri ce parcau unele sparte. Sosindu la cas'a sa, o comisiune din 20 alegatori, i vení spre gratulare, laudá faptele si meritele lui pentru lucrurile publice si religiunea reformata, si-lu rogá se binevéscá a primí éra si mandatulu lor de deputatu; la care densulu dise cà primescé bucurosu misiunea cea grea, si cà elu totu-deun'a va fi ce e. Sér'a la 6 óre i facura conductu de facii, cu band'a orasiului, unu profesor i gratulá în numele tenerimeii.

În 15 multime de alegatori se aduná în sal'a mare a colegiului, unde l'acéptau se-si decé séma. În o cuventare de o óra, atinse cele mai de capetenia afaceri sfarsite în dieta, accentuandu mai vertosu proieptulu pentru *inarmare* si pentru *educatiunea* poporului. Rogá pre alegatori se nu ascepte ceva multu de la elu, cà elu cu partid'a lui a lucratu din respoteri dar n'a potutu paralísá puterea cea mare a partidei lui Deák, adeca a guvernului, cà voturile loru dispureau facia cu ale Deákistiloru; inse si déca n'au potutu invinge, totusi li-au succesu a împedecá unele si altele, cari dupa parerea loru déca recesiau dupa gustulu guvernamentalistiloru, erau periculóse pentru patria. Se vaitá cà deákistii au datu arma'ta la despusetiunea ministeriului de Viena, dar se mangaia cu honvidii. Propune alegatoriloru se aléga între trei partide: deákiana, stanga de medilocu si estrema. Atacá estrema cu multu focu, càci periclitata patri'a si póte fi fórté stricatiósa; e orbita de patimi, numa ca se se opuna guvernului, s'a insocitu si a ajutatu si pre acia, cari nu-su indestuliti nici astadi, si *tintescu la desfacerea statulu sel*.

Ce m'a interesatu mai multu a fostu pasiulu acéla din cuventare, în care vorbitoriulu dise cà ce privesce uniunea Transilvanici, fundamentulu legiloru de uniune acum'a e stabilitu mai pre largu: „*az egységességi törvények alapja most már szélesebben és irlyetesebben van megállapítva.*“ Ce frase fora intielesu! au dóra insusi Tisa nu scie cum sta cu Transilvania?

Oficiósele serbesci respundu oficióseloru unguresci.

Foi'a oficiósa a regimului serbescu „*Jedinstvo*“ publica unu articlu ce are se sierbéscá dreptu respunsu la panegiricele foilor guvernamentali din Buda-Pesta cu cari prémariu aceste a mentiunatu regimulu,

care — după parerea oficiilor magiare — nu are planuri de cucerire cași regimului Romaniei.

„Jedinstvo“ dice între altele: „Ce soțiene de politică română și greacă, mai alesă ce atinge străduțiile lor legitime, Serbi'a trebuie să dorască ca fie-care dintre amintite-le popora să capete ce e alu său, precum Serbi'a potfesece acéști'a totodată și Ungariei. Serbi'a nu vrea să nu pôte face năsuțiile naționale ale cutărui poporu dependinți de la influință străină, ci numai de la acelu spiretu, de carele însăși este petrunsa. Serbi'a ascépta viitorului său cu dreptul de la consolidățiunea ei internă, și de aceea, după întărire suficientă în privința militară, va pasă la dezvoltățiunea sa politică; înse Serbi'a nu-si restringe detorința sa naturală numai la acéstea, căci ea merge mai departe, ea merge adăca până unde resună limb'a serbăscă în partile de din coci de Dunare și de Sava și până unde se audu lovindu-se lăntiurile unui frate.

Protocolul Siedintei III. (ordinarie)

ținută din partea direpțiunii Asociațiunii naționale aradane, pentru cultur'a poporului romanu, în Aradu, în 9 ianuaru 1869.

de fatia au fostu:

Președinte: Miron Romanu directoru secundariu.

Membru: Emanuilu Missiciu percep-toriu, Ștefanu Șorbanu bibliotecariu, Teodoru Serbu economu, Ioane Popoviciu Des-seanu, Ioane Rosiu și Demetriu Bonciu. — notariu: Petru Petroviciu.

26. Perceptorulu Asociațiunii Emanuilu Missiciu în urmărea însărcinării primite cu decisiu din 28 noemvre nou 1868 nr. 12 reportéza despre procurărea timbrului recerutu la esemplariile originale ale statutelor Asociațiunii aprobate de guvernulu țării, și cere a se asemnă sum'a de 2 fl. pentru cumpărarea timbrului amintitu.

Determinatu:

Se ie spre scire, și sum'a spesata de 2 fl. v. a. se asemnă la percepatoru; totodată pe temeiulu determinățiunii adunării generale din 3/15 septemvre 1868 nr. 17 se dispune: a se procură tipărirea statutelor Asociațiunii în editiune separată adăca: o catime de 1000 esemplare pentru trebuința mai multor ani, spre care scopu pentru spesele tipăriului și a broșurării se asemnă o sumă de 20 fl. v. a. la percepatorulu Asociațiunii în rubric'a speselor de cancelaria.

27. Comembrulu direpțiunii d. Nicolau Philimonu din cauza, că după cum densulu se exprime convingerile sale impingă diametralu în ținut'a direpțiunii, și asiă densulu nu pôte servi ca membru spre salutatea asociațiunii — află de consulta a repasî din direpțiune, și totodată din comisiunea în carea e delegatu.

Determinatu:

Abdicărea acéști'a se ie la cunoscința, avendu comisiunea emisa sub nr. 7 a. c. a efectui agendele sale, și fara încurgerea membrului repasitu.

28. Plenipotentiatulu domnului colectante B. G. Popoviciu din Vien'a cu scrisărea de datulu 14 decembre 1868 atestandu primirea scriptelor tramise de aici sub 10 iuniu 1868 nr. 68 face cunoscutu: că pentru absentia susnumitului colectante însărcinarea de aici numai mai tardu se va poté efectui.

Determinatu:

Se ie la cunoscința.

29. Perceptorulu Asociațiunii Emanuilu Missiciu reportéza: că membrulu asociațiunii d. Georgiu Joanoviciu secretariu de statu a solvitu restulu de 70 fl. v. a. spre completărea capitalului oferitu de 150 fl. care sumă s'a și depusu la fondulu nedisponibulu.

Determinatu:

Se ie la cunoscința, deodată se dispune a se restituî dechiarățiunea dlui Georgiu Joanoviciu data aici cu valôre de obligățiune despre sum'a de 150 fl. v. a.

30. Colectantele din Bichisiu d. Simionu Popoviciu parocu și asesoru consistorialu cu datulu din 16/28 dec. 1868 reportéza: că în colectur'a sa pe anii 1863/4 1864/5 și 1865/6

nu se află restanție, deorăce detori'a sa și a invetiatoriului de acolo Florianu Popoviciu e solvita, după cum afirmă cui'a estradata cu datulu din 13 aprilu 1866 nr. 466 alu diurnalului percepatorulu.

Determinatu:

Reportulu acéști'a se estrada la comisiunea emisa sub nr. 5 pentru ulterioară combinare.

(Va urmă.)

Nr. 32.

APELU

catra onoratu publicu romanu și cu deosebire catra pré stimulatele dame romane.

Conformu decisiului adunării generale a asociațiunii naționale aradane pentru cultur'a poporului romanu de datulu 15. septemvre 1868. Nr. 17 la viitôrea adunare generale a acéstei asociațiunii, carea se va ținé în lun'a lui maiu a. c. se va arangia o petrecere împreunată cu o sortitura de loteria în folosulu asociațiunii, alu careia substratu vor fi efectele și orice felu de daruri, ce vor încurge timpuru de la binevoitorii asociațiunii.

Fiindu-că totu rezultatulu acéstei întreprinderi depinde mai multu de la caldura și spriginire a onoratu publicu romanu, — subșcrișă direpțiune, în firulu mesurorulu luate până acum pentru efectuirea decisiului mai sus provocatu, vine cu tóta încrederea a se adresa catra onoratu publicu romanu, rogandu pre toti și pre fiesce care: se binevoiescă a spriginî întreprinderea amintita prin orice felu de daruri, care li stău la dispozițiune.

Zelulu și însufletirea, cu care pré stimat'a parte femeesca totdeun'a s'a destinsu la întreprinderi de felulu acéști'a, da subșemnatéi direpțiunii firm'a speranția: că partea cea mai aleasă a efectelor, ce vor fi a se pune la sortire, va încurge din munificența sésului frumosu, a damelor și a domnișorelor noastre, care au modru de a contribuî la substratulu sortituri cu ori ce felu de obiecte lucrate de manele lor, séu și altcum castigate prin zelulu și însufletirea catra scopurile asociațiunii.

Darurile menite spre scopulu acéști'a vor fi de a se tramite la subșemnat'a direpțiune până în 31 martiu a. c.; din care privinția pentru usoritatea onoratu publicu, direpțiunea au însărcinatu pre toti domni colectanti din afara: a primî astfelu de daruri, și pe langa o conșemnare esactă până la terminulu atinsu a le transpune aici; care apoi cu numele darurilor numai de catu se vor publică pe calea foiloru periodice, și la adunarea generale se vor espune la privire dimpreună cu tóte acele, care dóra onoratiu contribuitori vor află de bine a le tramite de dreptulu la direpțiunea subșemnată.

Éca dara ocașiunea pentru fiesce care romanu, de a contribuî și în acestu modru la scopurile asociațiunii noastre de aici, care este: cultur'a poporului romanu; dar deodată ocașiunea; de a contribuî și la acésta: ca convenirea noastră la viitôrea adunare generale se fie pre catu se poté mai interesantă, și însufletirea națională se se exprime în rezultate salutare!

Dati dara resunetu la acéstea domnilor și damelor din tóte partile lucrate de romani! și prin sucursulu domnielor vóstre faceti, ca intențiunea asociațiunii noastre catu mai bine se o potemu realisă!

Aradu, 9. ianuaru nou, 1869.
Direpțiunea asociațiunii naționale aradane pentru cultur'a poporului romanu.
Miron Romanu m. p. presiedinte.

Petru Petroviciu m. p. notariu:

Junimea romana studiôsa în Viena predă dlui Franciscu Schuselka redactorului foii „Reform“ următórea adresa:

Pré stimatè Domnule!

O arte este a cunôsc adeverulu, o virtute a-lu practică, și déca barbatulu ce intrunesece ambele, a meritatu stim'a tuturor vécărilor, atunci se cuvine stima indoita preseii, déca se face interpretate adeverulu, preseii ce este chiamată a cugetă și a vorbi pentru mii de ómeni.

Pré stimatè Die! Poporulu rom. din Austria este îndreptatitu a se laudă că a fostu totdeuna dintre partisanii cei mai credințiosi ai gloriôsei dinastii Austriace, și ce priveșce jertfele cu averea și sangele pentru patri'a comună, pôte avé curagiulu de a se compară cu ori-care altu poporu alu monarhiei austriace. Istori'a statului nostru dovedesce acéști'a pe fie-care pagină. Si totuși acestu poporu geme de seculu sub jugulu unor concetățieni, cari fora cuventu se credu îndreptatiti a-lu suprematiză. Timpulu mai nou cu ideile sale mai corecte și mai umane parca că va oprî nedreptatea seculară. Înse numai aurora fuse, și nuori grei întunecare érașu orizontulu în curendu. Patri'a comună îndură loviri grele, éra lovitur'a cea mai grea ajunșe poporulu romanu. Pretinsulu mantuiorulu, dualismulu fu intorsu cu partea sa cea mai aspră catra Romani. Chiar Vien'a, catra care se îndreptau totdeuna în timpuri grele privirile noastre se parca că voiesce a predă nefericirii pe amaru cercetății de noi, căci pres'a vienesă prinșe a aruncă din abundanția batjocuri și acuse asupra favoritelor de odinôra. Totuși romanii austriaci pastră speranția că cauza loră sântă va învinge, precum și credința că pentru de a ajunge adeverat'a fericire și înflorire a Austriei și a partiloru ei constitutive în parte și în întregu, trebuiescu cautate baze mai juste, întemeiate pe spiritulu timpului și cari consideră de o potrivă tóte poporale austriace. —

Pré stimatè Die! Caus'a română află în jurnalulu Dvóstra considerarea cea mai démna și mai seriôsa. Dvóstra singuru avuratu tactu și curagi de ajunsu spre a aperi eternele pretensiuni juste ale romanilor și spre a combate cu irresistibil'a arma a adeverulu contra prejudeților și insinuațiunilor neimite. O opera acéști'a și arme demne de unu barbatu ca Schuselka!

Puternicu resunara articlii pretiuitulu Dvóstra diariu „Legea naționalitatiloru în Ungaria, „Transilvania și Romani“ și „Cele șapte pecate ale Transilvaniei“ în inimile romanilor din Austria și a întregéi națiuni române.

Nu veti luă dara anume de reu, déca junimea română domicilată în Viena și ie permisșiunea a dá spresiune sentimintelor ce i ample pieptulu și déca pe langa promisiunea de recunoscința eternă ve asigura de a ve susține cu tóte medilócele ce i stău la dispozițiune în lupt'a ce ati angagiătu pentru dreptu și adeveru.

Onóre și recunoscința bravului barbatu Schuselka. (Urméza peste o sută de subșcrieri.)

VARIETATI.

— *Unu dialogu.* Generalulu Florescu, luandu cuventulu în siedința din 20 decembre, între mai multe acusatțiuni ce facu dlui Ionu Brateanu, adaugă că Dsa a adusu ingerința străinului în țiera. D. I. Brateanu răspundindu-i, între altele, disc: Nu sciu dacă eu séu D. Florescu am fostu ajutorulu generalulu muscalu Lüders. — E! Domnule Brateanu, replică D. Florescu, pe candu noi serviam pe Rusi intru interesulu țierei, Dta nu érai aci pentru a-ti face detori'a. — *Eramu în esilu,* trimisu de Dvóstra, răspunse D. Ionu Brateanu. („Libertatea.“)

— *Cresce ambițiunea filorū națiunei oficiale.* În ce desproporțiune se urca ambițiunea unguiloru vom conchide din urmatoriulu casu: Ni se scrie din Biharea că d. conte Alessandru Haller ab Hallerstein alias Hallerkeö, după denumirea dsale de comite supremu în comitatulu românescu alu Zarandului, delocu dede de seire la tóta suflărea carțurarésca de prin comenele din vecinătate, ca se vina a gratulă Mariei Sale contelui pentru denumirea la acésta nouă demnitate. Carturării nostri, desî purure modesti, se precepu totuși a ride candu vedu atata ambițiune îngomfata. Dacă totuși d. Haller duce doru de gratulățiune româneșcă, apoi noi i spunemu în sinceritate că la care ocașiune i-am poté gratulă: la ocașiunea candu l'am vedé datu afara de la postulu de comite supremu din Zarandu, buna óra cum a patitu d. misa cu celu din Biharea. Atunci i-am gratulă ca unu bunu patriotu, care nu vătama pe națiunile concetățitorie, ocupandu nise posturi ce compete numai acestor'a.

— *Respunsu la provocarea lui Stratimirovici.* Apelulu lui Stratimirovici, publicatu și de noi, a capetatu urmatoriulu respunsu telegraficu din Smeredevu (Semendria, cetate în Serbi'a): „Spiritulu patrioticu ce adia prin apelulu teu publicatu în „Napredak“, a desceptatu la entuziasmulu celu mai mare pe fie-care serbu. Noi, nepotii Tiarului Lazaru, urmasii lui Milosiu Obilici, Jugovici și a celoru laltu bravi de la Cosovo, ne împartesimu deplinu la parerile tale și eschiamămu: „Onóre Tie, gloriôsului ostasiu din 1848! SedeeDdieu ca se ne intălnim catu mai curundu la Cosovo! Se traesca principele Milanu! Se traesca națiunea serbăscă! Se traesca patriotii de la Balcanu! Se traesca amicii eliberării peninsulei balcanice!“

— *La balulu,* ce se va ținé în sala de la „Bereria“ în Lugosiu la 27 ianuaru a. c. s. n. în favorulu creandei „Bibliotecă“ pe scimă scótelorū capitale normale, se invita toti romanii bine sentitori. Pretiulu unui biletu pentru familia 2 fl., pentru persóna 1 fl. Bilete se potu capetă în Lugosiu din duchianulu dlui Constantin Udrea, pe langa depunerea pretiului. — În numele comitetulu arangiatorulu Constantin Udrea m/p., localnicu directoru ca presied., Basiliu Nicolescu m/p., notariu.

— *Unu banchetu la Bucuresci.* Dualistele publica urmatoriulu telegramu din Bucuresci, cu datulu de mercuri 20 ianuaru: Representantii radicalismulu, în unire cu stangă din camera, au datu unu banchetu mare în onóra lui I. Brateanu presiedintelu camerei; drépt'a intréga și tóte elemintele moderate s'au retienutu. S'au ținutu multe cuventari de Brateanu, Rosetti, și alti corifei din parti'a radicală de acțiune. Si unu romanu din Transilvania, cu numele Păpă, a vorbitu între recriminațiuni contra unguiloru din caus'a apesării romanilor de sub stepănierea unguerescă. Așeptămu informațiuni secure cu sosirea foiloru din Bucuresci.

— *Fanatismu religioșariu.* Rabinulu de la Leova doriă a se boteză și acésta dorința și-a dechiarat'o Pré Santiei Sale Metropolitanulu din Iasi. Intielegendu ovreii despre acéști'a, maltratarea pe rabinu ca se-lu oprésca de la botezu. Maltratarea n'a potutu fi mica, căci — precum spuné „Curierulu de Iasi“ — primu-procurorulu s'a sentitu îndemnatu a plecă la fati'a locului în Petrosic'a pentru a constată ce medilóce au întrebuintiatu ovreii contra rabinului.

— *Miscamintele electorale în Transilvania.* Cetimulu în „Telegrafulu Romanu“ următóriele: „În scaunulu Mercuri s'a decisu în adunarea scaunale: că deputatii scaunului Mercuri au fostu alesi la an. 1866 numai pentru doritulu actu da încoronare și cestiunea uniunei (sic); înse după ce diet'a Ungariei contra rescriptulu din 25 decembre 1865 și 20 iuniu 1867 trecendu preste competința au creatu mai multe legi apesătóric pentru națiunea română și sasésca, ba a nemicitu de totu cele mai momentóse drepturi cardinalli ale națiunei sasoci, garantate prin privilegiile (!?) și solenle juraminte a mai multor domnitori, adunarea decide: 1. că ea va respectă și urmă legile create de diet'a Ungariei contra dreptulu publicu transilvanu numai pentru pură probat'a și documentat'a credinția catra M. S. c. r. (Multu i va pasă regimulu și déca cine-va respectă d. e. de frica legile, numai se le respectedie și urmedie. R. „T. R.“) 2. Adunarea scaunale intra la alegerea comisiunei centrale de alegere, dechiară înse în acelasi timpu, că acéști'a o face numai din nemarginîta loialitate catra sacrat'a persóna a M. S. c. reg. apostolice. (Bine! am dice noi în loculu regimulu; numai totu asiă se faceti și sum multiamitu; acéști'a e o opozițiune fórté loiale! R. „T. R.“) Membrii comitetulu centrale sunt: I. Macelariu (de odată și pres. suplente) Carolu Göllner, Mich. Rechert, Albert Lüco, Demetru Macelariu, Georgiu Macelariu, Moise Orescianu și Nicol. Giugudeacu (în acelasi timpu și notariu).“ Astfelu vorbesce „Tel. R.“, astfelu de satira face densulu celor'a ce vreu se partecipe la diet'a ungueresca din-caus'a unei loialitati. (vedi nr. tr. alu „Alb.“ rubric'a Viena, citatiunile din „Allg. Ztg.“) reproduceram acî cuvintele „Telegrafulu“ ca se véda fie-cine că oficióșele (buna óra „Presse“ fóia de sér'a din 15 l. c.) facu insulta credinței politice a acéștiui organu candu afirma că densulu nu e pentru passivitate, pentru carea este acum natiu-

nea romana din Transilvania. Era daca cumva oficiosele prin asertiunile loru tindu la intrigari intre romani, apoi li spunemu ca romani s'au potutu saturá de intrigele strainiloru, au potutu invetiá ca de acum nainte se aiba o procedura solidara, ce — cu ajutoriulu lui Dd. — sperámu ca va si fi.

— *Brateanu casí candidatú de deputatu pentru diet'a unгурésca.* Foile unгурesci si nemtiesci dualistice vestescu in lume ca romanii din Merceurea vreu se aléga pre Ioane Brateanu de ablegatu pentru diet'a unгурésca. Noi suntemu contra a veri ce alegere, pentru ca nu dorimu ca Merceurea séu altu cercu din Transilvania se tramita deputati la diet'a din Pesta. Daca Brateanu si-ar dorí mandatu de ablegatu pentru diet'a unгурésca, era nu din Transilvania. DSA are unu nume cunoscutu pretotindenea intre romani.

Alesiu Olariu sen. parocu gr. or. cu filii Ioane Ioanichiu functiunariu giudiciale, Alesiu juristu in Pesta anulu IV si Asinesta sotulu ei Ioane Iacobu parocu gr. or. in Runcioru cu filii Romulu, Alecsiu si Traianu Ioane; — Ambrosiu Olariu parocu gr. or. in Burjuocu cu Sotia-i Istina, filii Iosifu profesore in Dobra si Sotia-i Virgilia, Sebastianu, Susana si Secfora; — Arcadiu Olariu parocu gr. or. in Sirbu cu Sotia-i Ververa, filii Alecsiu pedagogu, Ioane, Iosifu si Maria; — Sofroniu Olariu parocu gr. or. in Gothatea cu filii Iuliana si Romulu; — Gerasimu Olariu parocu gr. or. in Boccea cu sotia-i Maria, filii Ioanichiu, Iuliana si Asinesta; — Alecsiu Olariu jun. parocu gr. or. in Totaresci cu sotia-i Anna, fiele Aurelia si Asinesta; — Ioane Olariu proprietariu in Zamu cu sotia-i Anastasia filii Alesandru si Asinesta; — Sofroniu Olariu jun. parocu gr. or. in Tisa cu sotia-i Marta; — Ivantiu Popoviciu parocu gr. or. in Cosiova (Banatu) cu sotia-i Elisabeta; — Alesandru Ursulescu parocu gr. or. si asesoru consistoriale in Lugosiu (Banatu) cu sotia-i, muma, si filii Lucretia cu sotulu ei Iosifu Tempea parocu gr. or. in Lugosiu si Romulu teologu; apoi Iosifu Olariu docente in Gurasada, plangu perderea — munci, — buneii, — strabuneii, si Tãtisiei (matusiei)

loru

Susana ved. dup. paroculu Ioane Olariu din Gurasada nascuta Sumanu din Teiu

care in 85 anu alu vietiei si 30 alu veduviei sale, dupa unu morbu de peptu diaceteriu pe patu de 14 zile in 3/15 Ianuaru si-a predatu sufletulu seu in manurile tatalui Cerescu, era osamintele s'au astrucatu in Cimetariulu-Besericeii gr. or. locale in 5/17 fauru 1869 dupa amediú 3 óre.

Fie-i tierin'a usióra, si memori'a-i eterna.

Cursurile din 22 Ianuaru 1869 n. sér'a
(dupa aretare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statú:		
Cele cu 5% in val. austr.	61.—	61.20
" " contributiunall	98.25	98.50
" " nóue in argint	62.25	62.35
Cele in argint d. 1865 (in 500 franci)	74.50	75.—
" " metalice cu 4 1/2%	54.50	54.75
" " " 4%	48.50	48.75
" " " 3%	36.50	36.75
Efekte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	114.10	114.40
" " " 1860 1/2 in cele Intrege	93.50	93.70
" " " 1/2 separata	100.25	100.75
" " " 4% din 1854	85.—	85.50
" " " din 1839, 1/2	185.50	186.—
" " bancel de credit	159.50	160.—
" " societ. vapor. dunarene cu 4%	94.25	94.75
" " imprum. princip. Salm à 4% fl.	40.50	41.50
" " cont. Palfy	33.—	35.—
" " princ. Clary	38.—	39.—
" " cont. St. Genots	36.—	36.50
" " princ. Windischgrätz à 20	20.—	21.—
" " cont. Waldstein	22.—	23.—
" " " Keglevich à 10	14.50	15.50
Obligatiuni de sarcinatóre de pamentu:		
Cele din Ungaria	78.25	78.75
" " Banatul tom.	77.—	77.50
" " Bucovina	68.50	69.50
" " Transilvania	73.74	74.25
Actiuni:		
A bancel nationali	676.—	678.—
" " de credit	256.60	256.80
" " soont	710.—	712.—
" " anglo-austriace	224.50	225.—
A societatei vapor. dunar.	576.—	577.—
" " Lloydului	255.—	258.—
A drumului ferat de nord.	209.—	210.—
" " " stat	313.80	314.20
" " " apus (Elisabeth)	176.—	176.50
" " " sud	224.—	214.50
" " " langa Tisza	196.50	197.—
" " Lemberg-Czernowitz-Jassy	175.75	176.—
" " " Transilvania	154.—	155.—
Bani:		
Galbenii Imperatorul	5.71	5.72
Napoleon'ori	9.65	9.66
Friedrichs'ori	10.05	10.15
Suvereni engl.	12.10	12.20
Imperialii ruseci	—	—
Argintulu	118.75	119.—

Concursu.

Pentru statiunea invetiatóreca in comun'a Cacarau (comitatulu Aradului) — se escrie Concursu, — cu care statiune sunt impreunate urmatórele emoluminte: 80 fl. v. a. 10 cubule de bucate, 5 cubule grâu si 5 cub. de papusioiu, 6 orgii de lemne, 60 de portiuni de fenu, una mesura de fasole, cortelu liberu si gradina de legume.

Doritorii de a ocupá statiunea acést'a, sunt avisati recursorile loru instruate cu documintele recerute Pre On. Consistoriu diocesanu Aradanu pana in 25 Ianuaru st. v. 1869 a le substerne subscribulu in Buteni.

Buteni, in 29 decembre 1868.

Andrei Machi m. p.,
protopresviteru si inspect. distr. de
scóle in traptulu Buteniloru.

[2-3]

Concursu.

Pentru vacant'a statiune invetiatóreca din Covasintia cu emolumintele 200 fl. v. a., 16 cubule de bucate, 12 orgii lemne si cortelu liberu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu invetiatorecu, sunt avisati, documintele recerute, si cuvintiosu provediute pe langa recursulu adresatu Consistoriulu Pre Onoratu Aradanu, subscribulu, pana la 1. februaru anulu 1869 a le transpune.

Vilagosiu, 28 decembre 1868.

Georgie Popescu m. p.
Protopopu si Insp. Distr. de
Scóle alu Vilagosiulu.

[2-3]

Invitare de prenumeratiune

„ALBINA“

Cu 1 Ianuaru 1869 s. v. „Albina“ va intrá in alu IV anu alu vietiei sale, pentru carele se deschide prenumeratiuni nóue. Nu vom dice nemica despre activitatea de pana acum a foii nóstre, cãci este la oo. nostri cetitori a judecã despre acést'a. Ne marginimu numai a promite ca — cu ajutoriulu lui Ddieu — dens'a si-va continuá lucrarea si in anulu ce vine, dandu-si tóta trud'a ca se devina pre di ce merge totu mai folositoria intereselor romane, si ca se se estinda din ce in ce totu mai multu intru a cuprinde tóte ramurile vietiei nóstre nationali.

„ALBINA“ va aparé casí panã acum'a, adeca de trei ori in septemana.

Pretiuulu de prenumeratiune pent. Austri'a

- pre unu anu intregu 8 fl. v. a.
- " 1/2 de anu 4 fl. v. a.
- " 1/4 " " 2 fl. v. a.
- pentru Romani'a si strainetate
- pre unu anu intregu 16 fl. v. a.
- " 1/2 de anu 8 fl. v. a.
- " 1/4 " " 4 fl. v. a.

Banii de prenumeratiune rogãmu a se trimite la adres'a: Redactiunei „Albina“, in Viena, Josefstadt, Lange Gasse Nr. 43.

Redactiunea.

Uniculu medilocu si celu mai bunu pentru

Crescerea perului,

sunt: **Preparatele de unu perulu, de Vil. Abt,**
in Viena,

privilegiate de Majestatea Sa c. reg. apostolica.

Scrisori de recunoscintia: Domnulu Vilelmu Abt la Viena! sum fericitu prin rezultatulu eminentu á pomadei de unu perulu facuta de dta, si te rogu urgente se-mi trimti pe posta 2 laditie cate cu 60 cr. Primesce inca odata multamirea mea pre cordiala pentru inventatiunea donnitale cea pre pretiuata pentru omenimea patimitoria, si ingaduescu de odata se dai publicatei aceste sere pentru ca cu timpulu se péra din limba cuventulu „capu plesuigu“.

— Cu profundu stima Iosifu Zimmermann in Karlsbad.

Estrasu din „Fóia periodica pentru midicina forensa, cur'a publica si legelatiunea medicinala“ de datulu Viena, 6 augustu 1867:

Preparatele de unu perulu facute de Dlu Abt pe di ce merge se bucura de imbratsiare mai mare din partea publiculu, de óra-ce rezultatele ce se castiga prin ele in privint'a crescerii si conservarii perului sunt intradeveru supraindatorie. Deci recomandãmu cu caldura acestu preparatu curatu si estinu tuturora ce dorescu se si-conserve perulu.

Afara d'acestea preparatele lui Abt pentru unu perulu, spre conservare si crescerea lui, sunt bine recomandate inca prin mai multe de catu 1000 de epistole, — cari in originalu stau fie cui la dispusetiune — precum si de capacitatele cele d'antãiu in medicina, din Europa, si prin urmare ori care alta premiare e suprafuã.

Pretiuurile in detailu:

1 Flacon (sticlutia) de oleu filtratu de unu perulu cu ori fara parfum 1 fl., in forma de pomada intr'o ladutia decorata in modu elegantu 60 cr., ca cosmetica (medicinu de frumsetia) 50 cr., pomada de ast'a pentru a colorá perulu in negru séu brunetu costa o ladutia din sticla de alabastru 1 fl., ca cosmetica 50 cr., pomãna de barba, négra, blondina ori bruneta 25 cr., unu cartonu (o ladutia de hartia grósa) pregatitu in modu elegantu se provediutu cu 5 bucati c. r. privilegiate preparate de unu perulu, menitu spre decorarea unei mese de toaleta era mai vertosu aptu pentru presente; pentru dame cu esbuchetu 3 fl., pentru barbati 2 fl. 80 cr.

Indrumare cum se foloséca

celu mai nou, bunu si nevatomatoriu
Mediloculu de a colorá perulu, in negru si brunetu cu 2 fl. 50 cr. unu cartonu; perii si peptene etc. pentru peptenare 50 cr. Pasta de coloratu perulu, négra si bruneta cu totu cu peptenu si peria 1 fl. pentru conservarea perulu, o ladutia Reseda-Pomada 1 fl., ca cosmetica 30 cr.

Laptele frumsetii pentru infrumsetiarea fetii cu 40 cr. un flacon.
Pasta aromatica de dinti pentru conservarea dintiloru si a gingeiiloru cu 40 cr.
Eau Athenienne (apa atheniana) esintia adeveratu francesca pentru perderea matretili, unu flaconu 1 fl. Totu felulu de produse de parfumerie si altu felulu de articule de toaleta.

Procurarile in strainetate se facu pe langa trimiteroa pretiuulu si 10 cr. spese de invalitu.

Depositulu principalu de trimisuru in cantitati mari si mici.
In sionulu men de peptenatu. Stadt, verlängerte Kärnthnerstrasse Nr. 51. si in fabrica: Neubau, Neubaugasse Nr. 70.

Mai departe la D. A. Moil, apotecariu, Tuchlauben; Eduardu Haubner, apot. „zum Engel“ am Hof; I. Weiss, apot. Tuchlauben; I. Ritter Rothentliurmstrasse nr. 16; la dl dr. Girtler, ap. Freung si c. r. apoteca campestra la Stefansplatz. — In Aradu: (Schwellengreber) friseriu; Brünn: la A. W. Wlasak, apot.; Bozen: I. Bederlunger; Graz: H. Kielsauser si I. Purgleitner; Krakau: I. Jahn; Klagenfurt: I. Dettoni, friseriu; Liov: P. Micolasch; Lenza: I. Haunsteiner; Laibach: Ed. Mahr; Neugradisca: M. Kapunu; Olmütz: Carolu Steigel, friseriu; Oedenburg: A. Meczey, apot.; Praga: I. Fürst, apot.; Pesta: I. v. Török, apot.; Posium: I. Wörsterlöw si F. Heinrich; Raab: F. Liczenmeyer, apot.; Reichenberg: Ludovicu Ehlich, apot. Salisburgu: I. Szlammer; Szegedin: F. Weiglein; Wr. Neustadt: Ch. Piemontesi.

Avisa! Afara d'acestea pomada facuta de mine se afla in tóte apotecele mai alese, in parfumerii in cele mai multe negótie, ce se deprindu cu parfumerii, precum in Viena si in provincie asiã si in strainetate, si pentru a delaturá falsificarea aducur la cunoscutia publica ca preparatele mele de unu perulu sunt provediute cu indrumare cum se se foloséca precum si cu copi'a c. r. privilegiu nrulu 5640 — 2340 precum si cu marc'a mea propria.

Vilelmu Abt, friseriu, parfumariu, si proprietariu de privilegiulu c. r. in Viena.

Orarie eminate si bune.

DEPOSITULU DE ORARIE

avutu, renumitu de multi ani,

M. HERZL

orologariu orasianescu

Viena, Stephansplatz nr. 6

in dosulu curtei lui Zwettl ofere alu seu depositu mare de totu felulu de orarie, bine regulate cu garantiã pe unu anu, ou pretiuulu curentu. Pentru fie-care orariu regulatu se da garantiã in scrisu.

Orarie portative de Genf

calitateã cea mai eminenta esaminata de c. r. imprimaria de bani.

Orarie pentru barbati,

de argintu:	fl.	de aur:	cu sticle cristaline
unu Cylinder cu 4 rub.	10-12	Cylinder, aur nr. 3, 8 rub.	42-45
„ ou rub. d'auru d-sar.	13-14	„ ou fedelu de aur	45-48
Cylinder cu 8 rubini	15-17	Anker cu 15 rub.	58-65
„ cu dóue fedele	15-17	„ mai fine, fed. d'aur	45-48
„ ou sticle cristale	15-17	„ ou 2 fedele	56-60
Anker cu 15 rub.	16-19	„ ou fedelu auritu 65, 70,	54-56
„ mai fine ou fed. de arg.	20-23	80, 90, 100	70-80
„ cu dóue fedele	18-22	„ sticla crist. fed. d'aur.	70, 80, 100
„ mai fine	24-28	Remontoirs fed. d'auru	100-130
„ engl. cu sticla cristalina	19-25	„ cu 2 fedele	130-180
Orariu Anker de armia, f. dup.	24-26	Orarie pentru dame,	
Anker Remontoir, fine se radica la urechia	28-30	de argintu:	de aur:
„ cu 2 fed.	35-40	Cylinder, auritu, ser. d.	13-18
Remontoirs sticle cristale	30-36	de aur:	27-30
Anker Remontoirs de armia	38-45	emailate	31-36
		ou fedelu de aur	36-40
		email. ou diamante	42-48

Depositulu celu mai mare de Orarie cu pendulu (Pendeluhren) fabricate proprie
ou garantiãpe doi ani.

a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.
„ totu la 8, di, 16, 17, 18, 19, 20, 22 fl.
„ se bata la óra si la 1/2 30, 33, 35 fl.
Reparaturile se facu catu mai bine; insarcinari din strainetate se ceftepuã cu cea mai mare punctualitate trimitiundu-se competint'a anticipative, ori postopendu-se de la posta; ce nu convine se primescu in schimb. **Orarie, auru si argintu** se primescu in schimb ou pretiuurile cele mai inalte.
Trimitiundu-mi-se pretiuulu ori ce se primescu la urma de la posta, trimitu si in strainetate orarie, pentru a go, si pentru cele ce nu se tiemu trimitu banii indata pe posta.
Depositulu celu mai mare alu orarielor parisene de bronsu, ou pretiuuri fórtã estini de la fl. 28, 30, 35, 40, 45, 60 pana la fl. 100.